

PANDORA'S WRAAK

Ook verschenen:

Machthebbers zwichten

Moordend gif

© 2016 Gerard Hollander

Foto's omslag: 123RF

© Sinisa Botas, © Christopher Fell, © Natalia Romanova,

© Michael Rosskothén

Lay-out: -Lein | redactie & vormgeving, Utrecht

BraveNewBooks.nl

PANDORA'S WRAAK

1

Een fluweelzachte wind blies de met een hoog percentage humiditeit geladen wolken in de richting van de bergen. De hoge luchtvochtigheid, die volgens de hygrometer ver boven de tachtig procent uitkwam, zorgde ervoor dat alles klam aanvoelde. De hete, drukkende lucht trilde. Die atmosfeer spreidde zich uit over het hele kustgebied, dat daarvoor bedekt werd met een onzichtbare, klamme deken van vochtkristallen. De wolken boven het kustgebied langs de Atlantische Oceaan dreven langzaam verder landinwaarts en werd de van vocht zwangere lucht door de thermiek hogerop gestuwd, om zich in het achterland verder te verspreiden. Dit natuurverschijnsel herhaalde zich vrijwel elke dag; de zon brandde urenlang genadeloos in op het water van de Atlantische Oceaan. Er kwam pas weer verkoeling als de zon verflauwde en wegzonk achter de einder.

Ver in de namiddag streelde de zachte bries zijn bijna-naakte lichaam, zoals een penseel in de hand van een grootmeester het linnen. Het voelde aan alsof een satijnen gewaad om hem heen werd gedrapeerd en liefkozende avances maakte. Het bedekte hem met een kleed dat geladen leek met hete vochtkristallen. Maar het was juist de satijnzachte wind, die de aanraking vederlicht maakte, zodat bij elke beroering, duizenden zenuwen in zijn opperhuid trilden. Het bewerkstelligde een wonderbaarlijke verkoeling die kalmerend op hem inwerkte, zodat hij, als in een trance, rustig

en vredig ademde. Alle zenuwbanen in zijn onderlijf waren door het hemelse gevoel totaal ontspannen. Zelfs de vezels rond al zijn spierbundels reageerden loom toen de trillingen van de beroering zijn romp prikkelden. Het voelde alsof een trouwhartige nimf zijn lichaam balsemde, masseerde en kneedde. Het was de ultieme extase van genot, het friemelde aan de haartjes op zijn borst en benen. Door die tinteling leek hij te zweven; het leidde zijn aandacht af van de dagelijkse beslommingen. De broeikastemperatuur waarin hij zich op dit moment bevond, was heel normaal in het heetst van de zomer en door de jaren heen was hij daaraan gewend geraakt. De beklemdheid van die hitte was vergelijkbaar met die van een sauna of een tomatenkwekerij onder glas, waarvan er in Nederland – zijn geboorteland – zovelen bestonden. Ondanks de contradictoire omstandigheden genoot hij intens van zijn verworven vrijheid. Het privilege om aan de kust te wonen, met de staalblauwe luchten en de schitterende, witte stranden ingeklemd door ruwe rotspartijen, beantwoordde volledig aan zijn passie. De alomriekende weë geuren van olijfolie vermengd met knoflook, gedreven door een strakke wind, verraadden de veelvoud aan houtskoolvuren die overal langs de kustlijn ontstoken werden bij het naderen van de avond. Ze maakten de lucht drachtig van heerlijke aroma's. Het overheersende bouquet van geroosterde vis besmeerd met olijfolie verspreidde zich tot in de verre omgeving, zodat het menigeens smaakpapillen prikkelde. De aanwezige diversiteit aan pikante kruidenmengsels, aangeleverd door een oneindig assortiment specerijen en uitheemse plantensoorten, gaven inmiddels ook een menswaardig doel aan zijn kluzenaarsbestaan. Ze waren het levenselixer dat zijn bestaan draagbaar maakte. Ondanks de hartstocht en liefde die hij voelde voor alles wat ademde en leefde, waren ongedierte en onkruid nu de

directe vijanden geworden van zijn gewassen. Hij draaide er zijn hand niet voor om, om rigoureuze maatregelen te nemen en pesticiden of insecticiden te gebruiken als er een aanval van de natuurlijke vijanden werd ingezet tegen zijn kwekerijtje. Een surplus aan grof geschut werd dan aangewend om vooral de fijnste van alle tuinkruiden – basilicum – te beschermen tegen belagers als luis, spint, en slakken, voor wie dit kruid ook een ware traktatie betekende. Hij was ervan overtuigd dat een echte maaltijd pas dan geslaagd mocht worden genoemd als er verse ingrediënten, zoals basilicum, tijm en rozemarijn in verwerkt waren.

Sinds zijn gedwongen vroegtijdige uittreding uit het wervelende bestaan dat hij, Jack Boel, ooit had geleefd, had hij zich genesteld in een dorpje aan de kronkelige kustlijn van Portugal. Het vissersplaatsje was omgeven door olijfgaarden die zich uitstrekten tot aan de kale bergen. Het landschap bestond verder uit dorre, rotsachtige akkers waar alleen maar onkruid groeide. Hij had er zijn heil gevonden en twee geneugten met elkaar verenigd. In de eerste plaats had hij zich bekwaamd in het uit zee vissen van zijn favoriete vissoorten. Het was een lang leerproces geweest om de diverse soorten van elkaar te onderscheiden en vooral op smaak te beoordelen. Daarnaast teelde hij kruiden, specerijen en groenten. Ook dit had hij in eigen beheer gehouden, omdat dat voor hem een must was. De talenten die ervoor nodig waren om planten en groenten te verbouwen, had hij snel aangeleerd. Tijd...! Tijd was nu zijn beste vriend geworden in een bestaan waarin hij eigenlijk niet bestond. Niets stond echter stil. Het tergend langzaam ouder worden, werd vertolkt door zijn grijzende hardos en kalende hoofd dat hij beschermde met een rafelig hoedje dat ongeveer de waarde van een euro vertegenwoordigde. De waarde van het leven dat hij leefde, was nauwelijks uit te drukken

in geld. Hij kleepte zich meestal in een grijze, tot op de draad versleten, afgeknipte spijkerbroek en een paar sandalen die, uitgebleekt door zout en zonlicht, aan alle kanten begonnen te scheuren en niet lang meer leken mee te gaan, maar dergelijke dingen vielen hier niet op. Jack Boel was zich in de twee jaar dat hij hier woonde, bewust geworden dat uiterlijk vertoon totaal onbelangrijk was. Hij had veel meer aandacht voor zijn zelf geplante knoflook en eigen gekweekte hete pepers. Pepers betekenden heel veel voor hem en waren niet meer weg te denken bij de bereiding van de meeste maaltijden. Zijn aandacht ging speciaal uit naar de verschillende soorten zaden die wereldwijd verkrijgbaar zijn. Via zijn tuinman bedeelde hij sommige gezinnen van de autochtone bevolking die vol lof waren over zijn producten maar echter hoogst zelden zijn privéterrein betraden, hij wekte er wel ieders verbazing mee. Elke dag besproeide hij zijn geliefde planten met water afkomstig uit een zelf aangelegd bassin dat echter in de droge periodes nauwelijks water bevatte. Nauwkeurig bestudeerde hij met een loep of de bladeren van zijn gewassen door vijandelijke insecten werden bevolkt en zo stelde hij ook vast of het groeiproces op gang was gekomen, of juist stagneerde. Maanden gingen zo voorbij. Hij kreeg steeds meer plezier in het tuinieren, vooral als het seizoen voor meloenen voor de deur stond.

De min of meer teruggetrokken levensstijl betekende een rigoureuze omwenteling van het leven dat hij voor die tijd geleefd had. Er was een transformatie nodig geweest om van de drukke, woelige maatschappij, naar een gezapig kluisnaarsbestaan over te gaan. Tijdens zijn werkzame leven had hij zich daar nooit op voorbereid, laat staan dat hij het ooit aan de praktijk had getoetst. De omschakeling was onomkeerbaar, geld speelde daarbij een onderdanige rol. Integendeel, vermogen was in deze landstreek eerder een belemme-

ring dan een voordeel omdat de omgang met de gewone bevolking onontbeerlijk was voor de sociale contacten. Geen enkele dorpeling had enige notie hoe goed gevuld zijn bankrekening was en al helemaal geen idee wat de hoogte van zijn pensioeninkomsten was. Het zou een handicap betekenen in zijn omgang met de burens, mochten ze daar bij toeval ooit achter komen. Hij had zich zo volledig mogelijk aangepast aan het simpele leven van de doorsnee-Portugees. Hij was een zo gematigd mogelijk leven gaan leiden, waarin geduld het beste paste in de omgang met de lokale bevolking. Die aanpak had zijn mentale geestesgesteldheid gesterkt; het had een fenomenale uitwerking gehad op alle paranoïde gedachten, die nu uiteindelijk tot rust waren gekomen. Nu kreeg het breedst denkbare assortiment kruiden en specerijen zijn aandacht. Het was zelfs uitgegroeid tot een bovenmatige verzameloede van de meest uiteenlopende pepersoorten zoals rawiet – de superkleine rode en groene pepertjes van sublieme kwaliteit uit Indië –, Spaanse pepers en de groene Jalapope met de milde smaak, je kon het niet opnoemen of het stond in zijn tuin of kas. De Spaanse cayennepeper groeide er voortreffelijk en de Indiase verzengend, hete, oranje bolletjes sloegen bijzonder goed aan. De passie voor dit soort specerijen bepaalde voor een groot deel zijn hedendaagse bestaan; een levenspatroon waarin het telen voorrang hadden gekregen. Zijn kleine broeikas zorgde voor de continuïteit van het groeiproces gedurende alle seizoenen, De negatieve gevoelens die in tijden van leegte soms in zijn geest opborrelden, wist hij met deze werkzaamheden te onderdrukken. Een fantastische aanvulling op het telen, was het vissen op zee geworden. Het zorgde voor de nodige afwisseling. Deze discipline had hij zichzelf opgelegd. Het dwong hem om er elke dag voor een vers maaltje vis op uit te gaan. In de diepvries had hij een voorraad aangelegd die in tijden van

ziekte of calamiteiten aangesproken kon worden. Het bereiden van verse vismaaltijden was de gewoonste zaak van de wereld geworden en verdreef daarmee alle herinneringen aan zijn vroegere leven. Tijdens zijn opleiding had hij les gehad om zich altijd aan de omgeving aan te passen; maar ook in gevangenschap was hem geleerd een rigoureuus besluit te nemen om de dodelijke capsule door te bijten als die noodzaak zich aandiende. Toch was het in een moment van zwakte tot hem doorgedrongen dat mocht het ooit noodzakelijk worden om zo'n stap te zetten, hij daar momenteel de moed niet eens voor bezat. Hij vroeg zich af of hij ooit in staat zou zijn een dergelijk stap te zetten. De enorme hoeveelheid hoogtepunten die zijn leven zo aantrekkelijk hadden gemaakt, waren te omvangrijk geweest om er nu zomaar een eind aan te maken en hij had besloten verder te gaan in de sleur waarin hij buiten zijn schuld was verzeild geraakt. In een vlaag van hoogmoedswaanzin had hij ooit eens zitten prakkiseren om al zijn belevenissen op papier te zetten, maar wie was er nu uiteindelijk geïnteresseerd in de manier waarop hij zijn leven had geleefd. Elk mens, zo dacht hij, maakte zo zijn eigenaardigheden mee en die zijn niet altijd geschikt om aan het papier toe te vertrouwen. Bovendien waren er al zoveel prachtige boeken geschreven door mensen die dezelfde ervaringen hadden als hij. Het beroep van veiligheidsagent werd vaak geromantiseerd, maar uit ervaring wist hij dat het werk in de praktijk vaak saai was. Bovendien was hij er zich terdege van bewust dat hij ooit een eed had afgelegd; de belofte om nooit en te nimmer uit te wijden over de dienst waarin hij werkzaam was geweest. In de realiteit kwam het hier op neer dat de meeste spionage verhalen uiteindelijk fictief zijn, geschreven door mensen met een levendige fantasie. Dit vraagt veel behendigheid van de auteur en juist daar ontbrak het bij hem aan.

Elke dag dwong hij zichzelf om de nodige uren in zijn tuin en kas te spenderen. Dat gaf een zekere voldoening. Het was een dagtaak om zijn eerdere levenspatroon te verdringen, maar dat was hem gemakkelijker afgegaan dan hij ooit had kunnen bevroeden. Het was een tijdspassing waar je langzamerhand ingroeide en waarin de variatie onuitputtelijk was. Het hoogtepunt van zijn dag kwam altijd pas 's avonds laat, als de telefoon rinkelde en hij een intiem gesprek voerde met Alice. Zijn vriendin compenseerde het gemis van zijn overleden vrouw. Ze bezocht hem niet, maar hield hem door intieme gesprekken in leven. Zij was de navelstreng die hem voedde. Uit hun gesprekken putte hij moed. Seksuele escapades in zijn oversized bed miste hij geen moment. Mochten de hartverwarmende gesprekken met Alice verstommen, dan zou hij niet direct een oplossing hebben geweten om zijn eenzame bestaan te rechtvaardigen. Na een fikse wandeling besteedde hij alle zorg en toewijding aan de planten door ze te wateren, dan pas was hijzelf aan de beurt en zette een grote pot koffie. Ruimschoots nam hij dan de tijd om broodjes te roosteren, deze te besmeren met echte boter en er elke dag een andere soort marmelade als beleg op te doen. Hij vond de warme broodjes met jam niet alleen superlekker, maar ze riepen ook nostalgische herinneringen bij hem op; het wakkerde een heimwee aan naar de prachtige verhalen die Agatha Christie in haar novellen geschreven had. Die vertellingen zogen je mee in een oase van vrede en rust; keuvelen in een prieeltje op een zonovergoten groen gazon. Je voelde je geplaatst in een leven van ultieme geborgenheid. In simpele woorden beschreef ze dan hoe ontzettend gezellig haar personages samen konden klesbessen in een omgeving waar kwaadaardige invloeden van buitenaf niet leken te kunnen doordringen. Beroemde Engelse theesoorten werden er dan gedronken uit hoogwaar-

dig Chinees porseleinen kopjes, en smullend van overheerlijke muffins leek het leven dan hemels en onaantastbaar. Dergelijke passages hadden indruk op hem gemaakt en een enorm gevoel van huiselijkheid bij hem losgemaakt. Helaas was de werkelijkheid fundamenteel anders, verre van gelukzalig en totaal niet zo buitengewoon romantisch. Het had een zoektocht naar innerlijke warmte en geborgenheid in gang gezet. Zijn leven veranderde pas in een feest als zijn bloedeigen dochter wekenlang kwam logeren. Ze hield net zoveel van pittig eten als hij, en bovendien was ze zeer gecharmeerd van de vis die hij hoogstpersoonlijk in de oceaan gevangen had. Ze was uiterst gemakkelijk in de omgang, tot in de late uren kletste ze gezellig mee en onder het genot van een glas gekoelde wijn mijmerden ze 's avonds samen over het leven. Ongeremd converseerden ze tot diep in de nacht; haar heldere lach weerklonk over het water, terwijl ze tot in de vroege uurtjes de nodige drankjes nuttigden, wat de sfeer optimaal verhoogde.

'We hebben eigenlijk niet veel meer nodig dan dit, schatje,' prevelde hij dan in een bijna trance. 'Als je net zoals ik al een behoorlijke leeftijd hebt bereikt, wat heb ik dan nog meer nodig?' richtte hij zich dan vragend in haar richting en herhaalde daarmee een eeuwenoud cliché. Als je boven de vijftig was, zakte de drang naar algehele behoeften drastisch. Hij wist nog goed hoe hij in zijn jonge jaren kilo's voedsel verorberde. Nu had hij aan drie stevige sardines al genoeg. Hij fronste zijn wenkbrauwen toen hij aan de gezellige uren met zijn dochter dacht. Dan werd het hem duidelijk, dat zij ertoe bijdroeg zijn levensgeesten en spirit wakker te houden in de uren die hij in eenzaamheid aan de Portugese kust beleefde. Het vangen van vis en het kweken van planten werden op de lange duur een soort rite in het proces van ouder worden, maar hij trachtte er nieuwe ener-

gie uit te putten. Ook contact met de plaatselijke bevolking droeg positief bij aan die ontwikkeling en het besluit een band met ze op te bouwen, was snel genomen. Sanches, een man op leeftijd, was bereid zijn planten bij te houden als hij op bezoek ging in Nederland of ergens anders dagenlang verbleef. Jack was goedgeefs en liet de hele familie Sanches meegenieten van de overdaad aan vis die hij ving en bedeelde hen royaal met de zelf geteelde groenten. Sanches had hem geleerd de glazen van de kas in de zomer met een dikke laag witkalk te besmeren om de planten tegen de verzengende zon te beschermen.

De hunkering naar een vaste partner, die hem bij zijn activiteiten terzijde stond, verflauwde naarmate de jaren verstreken. Hij wist maar al te goed hoe koppels veelal ru-zieden tot in lengte van dagen. Bovendien wilde hij geen claim op een ander leggen en koos voor een latrelatie. Soms werd hij er zich pijnlijk van bewust dat het leven dat hij leefde, volkomen doelloos was en dat gevoel nam alsmear grotere vormen aan. Die vervelende gedachtegang manifesteerde zich steeds vaker in zijn hoofd, maar dan rechtte hij zijn rug en staarde naar de horizon die door het trillen van de lucht wazig werd. Dan ging zijn blik naar de zee, die immer in beweging was en de golven onverstoobar liet stoeien met de rotsachtige kust. Eindeloos beukte de branding over de strandjes die zich hier en daar gevormd hadden. Het monotone spel der elementen dat haast nooit veranderde. 's Nachts lag hij soms urenlang wakker. Aldoor staarde hij dan door het dakvenster naar de sterrenhemel, piekerend over hoe hij aan zijn huidige situatie een beslissende wending kon geven. De gezellige bijeenkomsten met de lokale bevolking in een bar waren in het begin geestverruimend, maar namen zijn frustraties niet weg. Bij de kennismakingsgesprekken had hij aldoor de meest eenvoudige

leugen gehanteerd, door te zeggen dat hij in zijn actieve leven antiekhandelaar was geweest. Op dat terrein kon hij breedvoerig uitweiden, omdat hij in de dienst vele Europese landen en steden had bezocht en daar veel indrukken had opgedaan. Ze waren nooit jaloers geweest toen ze begrepen dat hij veel geld had verdiend en zich daardoor zo'n mooi stekkie aan zee kon veroorloven. De kloof die er bestond tussen de dorpelingen en hem, was eigenlijk enorm groot geweest. Toch was het de oerdrift geweest, het gedrag van kuddedieren, dat hem dwong 's avonds de gang van zijn woonhuis naar de plaatsen waar het elke avond gezellig was te ondernemen. Hij keuvelde dan met de plaatselijke bevolking over het weer en de sport. De afzondering in een dorpskern, waar iedereen elkaar kende en wat de gewoonlijke roddels opleverde, daar voelde hij eigenlijk niet veel voor maar nam er genoegen mee.

In gedachten verzonken was hij opgestaan. Hij wandelde van zijn huis naar de zelfgebouwde pier en keek met een hoge mate van voldoening uit over de zee. Altijd was daar de schittering van de zon die bijna nooit verstek liet gaan. De wind voelde zoals altijd warm aan en streeelde zijn benen, waarvan de spieren, ondanks zijn leeftijd, nog uitermate krachtig waren. Tevreden over zijn lichaamsconditie slenterde hij in de richting waar zijn bootje rustig lag te dobberen in de afgeschermdde baai.

Plotseling barstte een oorverdovend lawaai los, de wereld leek te vergaan. Een geweld van explosies volgden elkaar razendsnel op, geweursalvo's van automatische wapens ratelden aan een stuk door en doorkliefdten de lucht om hem heen. Het was alsof van oneindig ver weg de kogelregen alleen in zijn richting werd uitgespuwd. De afgevuurde patronen hielden langs zijn hoofd en sloegen in, in het nabijgelegen plankier, zonder dat hij vooralsnog geraakt werd. Er

was geen twijfel mogelijk dat deze kogelregen voor hem bestemd was. Als katapulten reageerden zijn spieren in een automatisme op het eerste staccato van de kogelregen, die ricocheerden op de plankieren in de haven. Daardoor leek het alsof het geweervuur van alle kanten kwam. Alles gebeurde in een tel en een reflex zorgde ervoor dat al zijn spierbundels werden aangestuurd. Routinematig aangeleerde snelle acties flitsten door zijn brein. Bijna geheel vanzelf, zonder er ook maar een seconde over na te denken, dook hij de diepte in. Hij hield daarbij zijn armen gestrekt en de handen tegen elkaar om zo de impact met het water te breken. Toen hij de waterspiegel doorbrak en zich in de verlossende diepte bevond, begon hij als een bezetene te zwemmen om iets verderop weer boven te komen. Met een zucht ontsnapte de ingehouden lucht uit zijn longen en hij keek wild om zich heen om erachter te komen waar de onzichtbare vijand zich bevond. De eerste aanval had hij overleefd. Deze ultieme noodsprong had hem voorlopig gespaard voor de vernietigende kogelregen die alsmaar voort duurde. Stringente trainingen in het verleden hadden hem dergelijke vaardigheden aangeleerd om een verrassingsaanval te kunnen weerstaan. Na die eerste reactie draaiden zijn hersenen op volle toeren om een afdoend ontsnappingsplan te bedenken, mocht hij daar überhaupt de tijd voor krijgen. Al zijn handelingen waren nu gericht op overleven. Maar de praktijk verschilde altijd van de toenmaals aangeleerde drieloefeningen, want tot zijn schrik bemerkte hij dat er nauwelijks ergens dekking te vinden was. Opeens maakte een gigantische angst zich van hem meester en dreigde zijn totale spierkracht te verlammen. In een uiterste paniecreactie flitsten zijn ogen van links naar rechts en hij constateerde dat er om hem heen alleen maar meerpalen stonden. Hij wist dat die op zichzelf onvoldoende dekking boden om de

kogelregen te ontwijken en het enige alternatief bleef voorlopig het water. Dat had hem de eerste seconden bescherming geboden, maar op het moment dat hij boven kwam uit het zilte nat, begon de alles vernietigende kogelregen opnieuw. De kogelinslagen maakten ploppende geluiden wanneer de projectielen het water om hem heen beroerden. Geheel gestrest krulde zijn lichaam zich in allerlei bochten toen hij zo snel mogelijk inademde en keer op keer onder dook. Hij wentelde zijn lichaam om zijn as en verdween in tegenovergestelde richting om seconden te winnen eer ze hem konden spotten als hij wederom de oppervlakte bereikte. Onmiddellijk herhaalde hij deze manoeuvre en dook telkens onder in een andere richting totdat hij uitgeput een prooi zou worden voor de geduldige schutters. Maar zolang hij nog krachten had bleef hij knokken tot het uiterste om zolang mogelijk uit de baan van de gevaarlijke kogelregen te blijven. Het beangstigde hem dat er nergens dekkingmogelijkheden te vinden waren en zijn enige hoop was om achter een van de palen te komen om heel even het onzichtbare verderf te ontwijken. De kogels gierden aan alle kanten langs hem heen en sloegen links en rechts gaten in de opbouw van de smalle wandelpier; het leek slechts een kwestie van seconden voordat de fatale voltreffer een einde aan zijn leven zou maken. Even zag hij het nutteloze van zijn vluchtpoging in; hoe goed getraind hij in het verleden ook was geweest, overal om hem heen floten de projectielen gierend door de lucht om uiteindelijk het wateroppervlak te doorklieven. Het water om hem heen leek op een bubbelerende fontein die wild borrelend op een whirlpool des doods leek. In zijn doodsstrijd leek de vernietiging amper seconden weg. Elke keer als hij dook, werden de borrelende geluiden in zijn oren overstemd door de ploppende inslagen van de kogels. Hij beseftte dat het nog slechts seconden waren die

hem scheidde van het moment waarop hij volledig doorzeefd zou worden. Toen het leek alsof de spanning zijn hoofd bijna uit elkaar deed barsten, besepte hij ineens dat de kogelinslagen niet naderbij kwamen. Ondanks de gezwollen aderen die zijn hersenen op het punt van ontploffen leken te brengen, wist hij dat het faliekant onlogisch en onvoorspelbaar was dat hij nog steeds leefde. Hij was ervan overtuigd dat als ze goed gericht hadden, er geen ontsnappen mogelijk was geweest. Aan een dergelijke regen van een kogels was normaliter geen ontkomen aan. Totaal geobserveerd door de drang om te overleven, verdrong hij de gedachte dat ze hem wilden sparen. Hij wist dat het zinloos was om zo te denken en hij hield het er maar op dat ze met hem speelden. In zijn warrige gedachtegang ging hij ervan uit dat ze zo zelfverzekerd waren van hun overwinning, dat ze hadden besloten te wachten met hem te doden. Misschien lieten ze hem tergend langzaam verzuipen tijdens zijn gevecht met de dood. En als hij dreigde te ontsnappen konden ze hem alsnog het genadeschot geven. Er resteerde hem echter niets dan doorvechten, wat hij dan ook deed zonder er verder bij na te denken. Met een uiterste krachtsinspanning waagde hij het om zich een moment op te richten. In die seconde keek hij razendsnel om zich heen om de oorzaak te ontdekken van de ingelaste pauze. Die actie gebruikte hij om te zien of er ergens alsnog een ontsnappingsroute te vinden was. In een ultieme poging tot lijfsbehoud waagde hij het om even boven water te blijven, schatte zijn kansen in en overwoog of er nog overlevingskansen bestonden. Het was akelig stil. Er viel geen schot tijdens dat allesbeslissende moment. Hij dacht verder niet na en met een duik verdween hij tussen de palen waar het plankier op rustte. Totaal afgepeigerd bewoog hij zijn armen veel te langzaam om nog zo diep te kunnen duiken en

zwom toen met het laatste restje energie in de richting van zijn bootje, dat aan een van de steunpalen was bevestigd. Het was een uitputtingsslag om die zeven meter te overbruggen. In een allesbeslissende laatste poging dook hij weer op en zoog zijn longen vol, wat gepaard ging met een hevige pijscheut in zijn borstholte. De aderen in zijn hoofd gonsden als de kabels in een liftschacht en stonden op het punt te ontploffen; zijn hele lichaam sidderde van ontredderde vermoeidheid. De angst, om na al die inspanning, alsnog geraakt te worden en dood naar de bodem van de zee te zinken, begonnen zijn spieren en zenuwen te verlammen. In zijn achterhoofd doemden de gevechtstrainingen op; hij wist dat ze geduldig op hem zaten te wachten om hem bij de eerste de beste beweging die hij uiteindelijk toch zou maken, te vernietigen. Ze namen alle tijd om hem secuur onder schot te krijgen; misschien waren dit wel de allerlaatste bewegingen in zijn leven. Krampachtig kneep hij zijn ogen dicht, bewoog zijn armen recht voor zich uit en hield zijn handen stevig tegen elkaar gedrukt. Hij voelde de zijkant van het bootje en trok zich met een allerlaatste krachtinspanning omhoog. Hij was er zeker van dat ze hem op die plek niet met kogels konden doorzeven. Hij moest onzichtbaar voor hen blijven. Dat was van levensbelang om op adem te komen. Alle gevoel voor realiteit had hij nu verloren. Hij voelde een doordringend kloppen en gonzen in zijn hoofd, veroorzaakt door de overmatige druk in zijn bloedvaten. Hoewel angstig en verdoofd door de gebeurtenissen, realiseerde hij zich toch dat hij nog verdomd veel aan het leven hechtte. Hij was zich bewust dat elke beweging een nieuwe valkuil oor hem kon betekenen en even wist hij geen raad meer met de totale krankzinnigheid die hem zo plotseling overvallen had. Gedreven door panische doodsangst klauterde hij over de rand van zijn bootje en

tijgerde over de bodem van het oude vletje in de richting van de buitenboordmotor, niet wetend of het zijn veiligheid zou betekenen als hij die aan de praat kreeg. Bij de eerste poging verdomde het ding het en in een vlaag van lijfsbehoud dook hij opnieuw overboord, de ondiepe baai in, hopen op een wonder. Blindelings zwom hij in de richting van de zee, zo nu en dan bovenkomend om te ademen. Plotseling raakten zijn handen een rubberen mat die vanaf de bodem omhoog liep. Het was een soort transportband waarvan hij zich de herkomst niet kon herinneren, maar hij dacht er verder geen seconde over na hoe die daar terecht was gekomen. Nog altijd zwom hij ploeterend verder weg van de kust. Haastig ijldde hij voort langs diverse objecten waar maar geen eind aan leek te komen. Droomde hij? Was hij dood? Nergens kwam meer geweervuur vandaan en zo goed getraind als hij was, wilde hij niet in de val lopen die zijn vijanden hoogstwaarschijnlijk wagenwijd voor hem hadden open gezet. Hij was zich er terdege van bewust met een sluwe, onzichtbare tegenstander te strijden die voorlopig een kat-en-muisspel met hem speelde. Totaal uitgeput zocht hij uiteindelijk dekking achter de houtenzuil aan het uiterste einde van de palissade. De invallende duisternis kon hem misschien aan het oog van zijn belagers onttrekken. Weer kreeg hij de kans om op adem te komen en hij dacht na over de inbreuk die ze op zijn vrijheid hadden gepleegd. Wie had het bevel gegeven om op hem te schieten, was het wel voor hem bedoeld, en waarom? Al die vragen borrelden op in zijn oververmoeide brein. Radeloosheid en kwaadheid, hoewel begrijpelijk, waren nu niet op zijn plaats; hij mocht niet vergeten dat zijn leven nog altijd bedreigd werd, vooral als ze zich op het plankier zouden wagen en langzaam in zijn richting zouden komen. Zwemmend kon hij nooit voldoende afstand creëren. Zeker niet

als hij telkens onder water moest duiken, dan kon hij nooit ver genoeg van de kust wegkomen om veilig te zijn voor de kogels die wel haast zeker op een kilometer afstand nog dodelijk waren. Zijn reflexen dankte hij aan de keiharde training die hij vroeger bij de dienst doorlopen had, was hij misschien toch te lang niet actief geweest. Het waren niet zomaar menselijke paniecreacties die hem tot het uiterste gedreven hadden, hij had er ooit een jarenlange opleiding voor gevolgd die hem nu misschien in staat stelde aan zijn belagers te ontsnappen. Dat leek voorlopig gelukt. Vragen spookten alsmaar door zijn hoofd en zijn ogen zochten naar antwoorden. Bijna totaal uitgeput hield hij zich urenlang schuil tussen de palen die heel ver de zee in stonden. De huid van zijn vingers werd week door het zoute water en vertoonde door de langdurige inwerking rimpels. Toen de rust aanbleef, zochten zijn ogen naarstig de omgeving af of zijn belagers waren vertrokken. Langzaam ontpopte zich de hoop dat zijn vijanden niet meer op hem lagen te wachten. Voorzichtig trok hij zich op aan een dwarsligger en bleef half bungelend boven het water hangen. Overal op zijn armen en benen reageerden zijn spieren op zenuwsignalen en trokken door de grote inspanningen uit zichzelf samen in krampscheuten, een normale reactie na die bovenmenselijke inspanningen. Het hele gebeuren leek uren te hebben geduurd. Had hij gedroomd? Hallucineerde hij of had hij iets verkeerd gegeten en was hij door een soort salmonella-vergiftiging geveld. Hij wist geen raad met de situatie maar de krampen verminderden snel. Omzichtig zocht hij naar de peggen die hijzelf enkele jaren geleden in de palissadekolommen bevestigd had. In de vorm van een draaitrap had hij ze in het hout geslagen en nu kromp hij er voorzichtig langs naar boven. Afgepeigerd bereikte hij de omloop en hijgend zakte hij neer om nieuwe energie op te doen. In

gekromde houding sleepte hij zijn lichaam voort van de ene naar de andere paal en zorgde alsmaar voor voldoende dekking; zijn blik aanhoudend gefixeerd op de omgeving. Bij de eerste de beste meerpaal die op het strand stond, liet hij zich zakken en tiggerde door het zand in de richting van de keetjes waar overdag vis werd gerookt. Daar vond hij voldoende dekking en waaierde van keetje naar keetje om zo dicht mogelijk zijn eigen onderkomen te naderen, maar die laatste stap durfde hij voorlopig niet te nemen. Na vele minuten uitstel en herhaaldelijk goed luisterend naar de omgeving, kwam hij voorzichtig schuifelend, meter voor meter dichter bij zijn huis en onder dekking van de duisternis bereikte hij zonder enige belemmering de geborgenheid van zijn eigen strandhuis. Eenmaal binnen, greep hij direct de fles whisky uit de ijskast en begoot er de schrammen op zijn lichaam mee. Daarna schonk hij zichzelf een glas in en nipte tot de fles halfleeg was. Badend in het zweet liet hij zich achterover op zijn bed vallen en staarde afgemat naar het plafond, alsof daar het antwoord te vinden was.

Het was al bijna ochtend, en nog altijd had hij geen verklaring kunnen bedenken waarom er op hem was geschoten. Vooral wíe het gedaan zouden kunnen hebben, bezorgde hem de meeste hoofdbreken. Toen de zon reeds in een zwoel ochtendgloren over de Atlantische Oceaan scheen, viel Jack Boel in een allesbehalve rustige slaap. Klam en plakkend van het transpiratievocht werd hij midden op de dag wakker en voelde bezorgd aan zijn hoofd. Iets onheilspellends had de vredige rust van zijn leefomgeving verstoord en hij wist nog steeds niet wie of wat het was geweest. Een vreselijk gevoel van onmacht maakte zich van hem meester en de geborgenheid van zijn stekkie in Portugal was hem wreed ontnomen, Jack Boel was ten einde raad en keek gefrustreerd uit het raam over de landtong naar de

steiger waar zijn bootje op de kalme golfslag lag te dobberen. De plotselinge, waanzinnige aanval was letterlijk en figuurlijk uit de lucht komen vallen, hij was eigenlijk net zo snel geëindigd als dat hij was begonnen. Het vraagstuk van wie en waarom kreeg hij niet opgelost, hoe hij zijn hersenen ook pijnigde. Het bleef hem dwars zitten; een mysterieuze toestand was ontstaan waar hij totaal geen grip op had.

* * *

Toen hij de volgende morgen opstond, leek hij door mist omhuld. Zijn brein reageerde amper en flarden van het gewelddadige gebeuren van de vorige dag kwamen langzaam weer tot leven. Traag draaide er een filmpje af in zijn hoofd waarin de beelden van de onverwachte aanslag zijn brein doorkruisten. Gefrustreerd staarde hij in de grote spiegel naar zijn naakte lichaam; overal zaten schrammen met korsten opgedroogd bloed. Naast schaafwonden vertoonden zich diepe sneden en nu realiseerde hij zich pas dat ze behoorlijk veel pijn deden als hij de spieren in zijn lichaam spande. In de logeerkamer van zijn dochter vond hij een kaspiegel. Daarna ging hij naar de schuur en zocht minutenlang tot hij een stok vond van een halve meter lengte. In een andere lade lag een rol tape waarmee hij de kaspiegel verbouwde tot een nuttig werktuig waarmee hij heel zijn rug nauwkeurig op schrammen en wonden kon inspecteren. Gelukkig zaten de ergste wonden op zijn buik en kon hij ze gemakkelijk reinigen zonder hulp van buitenaf in te roepen. Hij haalde uit het medicijnkastje ontsmettingsmiddel en verbond de vervelendste wonden die intussen felrood omrand waren door beginnende ontstekingen. Toen hij met het secure werk klaar was, tuurde hij door het venster over zee. Zijn blik bleef lang gefixeerd op het strand en de

rotsachtige kust daarachter. Een eindeloos verlangen naar antwoorden maakten hem uitermate rusteloos. Hij nam het besluit om enkele dagen binnen te blijven, om door rust en tijd de wonden te laten genezen. Al die dagen bleef het erg stil om hem heen en toen hij maar geen bevredigend antwoord kon vinden waarom deze onstuimige gebeurtenis had plaatsgevonden, besloot hij de draad van het leven weer op te pakken. Jack Boel liep gelaten op de koelkast af, greep een homp belegen kaas, sneed er een plak af en liep toen rustig terug naar het enige waardevolle meubelstuk dat zich in zijn huis bevond. Met een zucht liet hij zich achterover zakken in zijn lederen chesterfield. Hij nipte aan zijn whisky en nam zo nu en dan een hapje van de kaas. Op het moment dat hij de afstandsbediening greep, rinkelde de telefoon. Het akelige, indringend geluid doorsneed de doodse stilte die er op dat moment in het vertrek heerste. Jack Boel verstijfde voor enkele ogenblikken en greep toen toch resoluut de hoorn en riep alleen 'hallo'.

'Jack!' schreeuwde iemand aan de andere kant van de lijn, 'Jack, ben je daar?' Totaal onbewogen nam hij nog een slok uit zijn glas en kauwde op een komijnzaadje. Als antwoord kuchte hij alleen maar.

'Gelukkig, Jack. Ik hoop dat jij het bent,' riep de stem paniekerig.

'Ja... ik ben het,' reageerde Jack plotseling heftig: 'Wat mot je?' vroeg hij bits.

'Oh Jack! Ik wilde je een paar avonden geleden al waarschuwen, maar je nam maar niet op.' Jack Boel schoot overeind en was ineens een en al oor.

'Wat bedoel je daarmee?' riep hij geïrriteerd, maar toch enigszins verwachtingvol.

'Nou, moet je luisteren. Er is een melding binnengekomen dat terroristen een wraakactie willen ondernemen en...'

‘Wat voor wraakactie?’ onderbrak Jack hem ruw en zijn stem werd ineens hoger en schalde paniekerig.

‘Heel moeilijk uit te leggen, maar het heeft iets te maken met een vroegere missie van de veiligheidsdienst.’

‘Maakte ik daar ook deel van uit?’

‘Zijdelings, Jack.’

‘Hoezo zijdelings?’

‘Nou ja, hoe moet ik dat uitleggen? Jouw missie had in zijn geheel niets met andere opdrachten te maken, maar het waren allebei acties op hetzelfde doel gericht.’ Even viel er een stilte totdat Jack deze zelf doorbrak.

‘Eugene, er is een paar dagen geleden op me geschoten!’ riep Jack met een schrille toon in zijn stem. Er kwam lang geen reactie. Eugene leek zich in stilzwijgen te hullen totdat er eindelijk een snelle ademhaling waarneembaar werd.

‘Jack,’ zijn hese stem was nauwelijks hoorbaar, ‘daar wilde ik je juist voor waarschuwen,’ zei Eugene fluisterend.

‘Alle Jezus, wat is er aan de hand? Ik verdien het om dat te weten,’ schreeuwde Jack met een opkomende woede die in zijn stem hoorbaar was.

‘Ze willen wraak, Jack! Wraak voor weleer.’

‘Houdt het dan nooit op,’ riep Jack wanhopig.

‘Ik ben bang van niet,’ was de mistroostige reactie aan de andere kant van de lijn.

‘Wat doen we aan deze apocalyptische toestand?’ vroeg Jack hopeloos.

Een tijd lang bleef het stil, de verbinding leek verbroken, maar toen een statische ruis de lijn bijna onverstaaanbaar maakte, kwam Eugene’s stem toch glashelder door.

‘Kom morgen naar Quarteira, bestel sardientjes bij het enige restaurant dat aan de kustweg ligt als je richting zee rijdt en wacht wat er verder gaat gebeuren.’ Jack was totaal onthutst door die raadgeving en besloot zonder uitstel de

opdracht op te volgen omdat Eugene in het verleden altijd de juiste oplossingen had weten te vinden voor plotselinge problemen. Terwijl hij afwezig in het niets staarde, legde Jack de hoorn op het toestel en greep zijn glas. 'Jezus,' mompelde hij in zichzelf, 'ik ben toch gepensioneerd!' Met een grimas op zijn gezicht staarde hij nog lange tijd voor zich uit en dacht na hoe hij Eugene had leren kennen. Toen hij van plan was in Portugal te gaan wonen had hij dat gemeld bij de AIVD die contact opnamen met de Portugese veiligheidsdienst. Eugene was aangewezen als contactpersoon die de hele aankoop van de woning had begeleid. Mochten er zich ooit calamiteiten voordoen, dan kon hij Eugene bellen die hem met raad en daad terzijde zou staan. Toen de fles whisky bijna leeg was, besloot Jack om maar in zijn bed te kruipen.

2

De zon rees alsmaar hoger aan de azuurblauwe hemel boven de Algarve, de verdamping van het zeewater was in gang gezet. Door de drukverschillen en de thermiek, ontstonden er als uit het niets, kleine, witte wolkjes in de lucht die door een denkbeeldige draad aan elkaar leken geregen te zijn. Ze vormden langzamerhand een langgerekte streep die langzaam weer verflauwde. Naarmate de zon hoger rees, werd de kracht van het licht alsmaar sterker en zette de ruige toppen van de middelhoge bergen in de verte in vuur en vlam. Jack Boel stuurde zijn stoffige Range Rover behoedzaam door de scherpe bochten en langs grillige steile afgronden. Het zanderige landschap rechts van de weg lag bezaaid met ruwe rotsblokken waaromheen ruige distels en woestijnachtige grassen groeiden. Zowel links als rechts veranderden de hellingen regelmatig in angstwekkende dieptes die hem elk moment leken te kunnen gaan verzwelgen. Overal in het droge landschap was de begroeiing schaars; doornstruiken – bijna geheel bladerloos – bedekten de ruimten tussen de ruwe keien en rotsen, waardoor het landschap er schraal en troosteloos uitzag. Het klimaat in Zuid-Portugal stond garant voor dagelijks vele uren van verzengende hitte waarin zwakke planten verschroelden en geen kans waren gegund tot wasdom te komen. Op de bevoeide gronden, die hier maar zeer schaars waren, werden tomaten en druiven geteeld en leken op oases in de woestijn. Ondanks dat het ma-

noeuvreren van de wagen uitermate veel van zijn concentratie vergde, zat hij aldoor maar te piekeren waarom Eugene Quarteira had uitgekozen om een bijeenkomst te beleggen. Het leek hem niet zo'n goed idee om juist in een badplaats bij elkaar te komen. Maar hij nam de beslissing van Eugene maar voor lief, het zou dwaas zijn geweest om reeds bij de allereerste geplande ontmoeting niet te komen opdagen. Jack Boel had antwoorden nodig op de vele vragen die zo plotseling waren ontstaan en de belangrijkste was: waarom en door wie was er op hem. Hij naderde de boulevard die naar het centrum van Quarteira leidde. Toen hij het restaurant waar ze hadden afgesproken, gevonden had, reed hij er langzaam aan voorbij. Hij had met Eugene afgesproken om hier sardines te gaan eten, maar wat hem betrof bleef het alleen bij een kop koffie, omdat hij helemaal nog geen trek had in een stevige lunch. Toen hij het etablissement voorbijreed, was hem niets belangwekkends opgevallen. Het geheel leek hem een rustige plek, waar niets verontrustends te bespeuren viel. Hij besloot snel de wagen te parkeren, liefst zo dicht mogelijk bij de ingang van het restaurant. Het geluk was hem goedgezind, want vlak bij de ingang was een plek vrijgekomen waar hij snel zijn wagen instuurde. Hij draaide de sleutel om, bleef als een gehouwen beeld achter het stuur zitten en met zijn ogen scande hij minutenlang de naaste omgeving. Tevredengesteld stapte hij uit en frutselde aan de deursloten. Onder zijn armen door observeerde hij de gedragingen van de andere bezoekers. Toen hij niemand kon ontdekken die op de parkeerplaats verdachte gedragingen vertoonde, liet hij zijn blik nog een moment rusten op de verderop gelegen appartementen. Toen daar ook alles er normaal en vredig uit zag, was hij uiteindelijk gerustgesteld en schudde het angstgevoel dat hij dagenlang met zich mee-ge dragen had, van zich af. Manhaftig rechtte hij zijn rug en

slaakte ten slotte een zucht van verlichting. De gebeurtenis van een paar dagen geleden, had hem gealarmeerd en hij wilde zich geen tweede keer laten verrassen. Hij schuifelde weg van zijn voertuig en zocht de schaduw op van de palmbomen die hier overvloedig tussen de parkeervakken groeiden. Overtuigd dat zijn waarnemingen hem niet hadden bedrogen en hij er bijna zeker van was dat hij niet gevolgd werd, liep hij ineens resoluut in de richting van het restaurant. Bij de ingang draaide hij zich toch nog een keer om en inspecteerde voor de laatste keer vluchtig de omgeving; tevreden gesteld liep hij naar binnen.

De bar was kort en bood plaats aan slechts drie gasten die hun ellebogen op het gepolijste hardhout lieten rusten want er waren geen krukken om op te zitten. Het was onmogelijk om alle tafeltjes in één oogopslag te overzien en elke persoon die er zat grondig te bekijken, want er stonden tussen de rijen tafeltjes een aantal palmbomen in grote bakken, die het zicht belemmerden. Jack Boel was door het intensieve observeren ineens weer helemaal terug in het verleden, de tijd waarin hij had geleerd omzichtig te werk te gaan om zo zijn doel te bereiken. Onopgemerkt slenterde hij langs de bar, waar hij even de pas inhield om meer zicht over de gasten te krijgen die verderop aan de tafeltjes zaten. Juist op het moment dat hij verder wilde lopen, stond er plotseling een gezette ober voor hem.

‘Zoek je iemand?’ vroeg hij nonchalant. De intonatie in zijn hoge stemgeluid verraadde een spot alsof hij door had dat de clientèle een ludieke speurtocht had ondernomen zonder enige professionele achtergrond. Jack Boel verstijfde, de agressiviteit in zijn stem doorklonk beviel hem geenszins. Het was geen moment bij hem opgekomen dat hij onzeker acteerde en dat iedereen dat wellicht zou opvallen. Het was uitermate vernederend dat de spot met hem werd

gedreven en het was tijd dat hij zich vermande en zich met een kordate houding profileerde. Lichtelijk geagiteerd liep hij bij de bar weg en ging opzoek naar de lounge die voor speciale gasten was gereserveerd. Het gedeelte dat hij betrad was erg leeg. Hij zag dat er verderop iemand aan een tafeltje zat. Het kon haast niemand anders zijn dan Eugene. Toen hij het tafeltje naderde, wist hij het zeker: goddank, het was Eugene. Bijna slaakte hij een zucht van verlichting toen hij op de stoel naast zijn contactpersoon neerplofte. Op dat moment begon een band op het podium te spelen en gesteund door manshoge boxen werd de zaal 'getrakteerd' op een oorverdovende muziekspektakel. Eugene reageerde afstandelijk toen Jack naast hem ging zitten. Met een minachtende blik duidde hij zijn ongenoegen over het optreden van zijn oudere. Jack las de afkeurende blik in de ogen van zijn nog actieve ex-collega en begreep dat zijn manier van handelen als amateuristisch werd gezien. De vernietigende blik torpedeerde zijn gevoel van eigenwaarde en meteen kelderde zijn moraal in plaats van dat het opleefde. Hij stelde vast dat zijn manier van handelen aan slijtage onderhevig was, wat maakte dat de gevoelde afstand tussen hem en de nog actieve agent alleen maar groter werd. Hoe kon hij steun verwachten van deze tussenpersoon als die niet meewerkend reageerde? Jack Boel was na vele jaren van inactiviteit tot rust gekomen in het zuiden van Portugal, maar nu kreeg hij plotseling de kriebels doordat hij werd geconfronteerd met een afstandelijke man, zo had hij Eugene niet leren kennen. Kon hij zijn hart wel luchten tegenover hem? Was hij wel te vertrouwen? Al die gedachten speelden in enkele seconden door zijn hoofd en hoewel hij nog maar nauwelijks oogcontact had gehad met Eugene, was zijn zelfvertrouwen al gezonken tot een dieptepunt. Hij werd steeds onzekerder en was zich bewust dat antwoorden niet van-

zelf kwamen. Jack voelde dat deze man wel zelfbeheersing toonde, waar het hem op dit moment totaal aan ontbrak, was dit een teken aan de wand? Jack keek zijn contactpersoon indringend aan en trachtte te doorgronden wat er in zijn hersenpan afspeelde. Stoïcijns retourneerde Eugene de blik, terwijl zijn ogen het etablissement scanden. Juist die reactie imponeerde Jack Boel en zijn aandacht was geheel en al op Eugene gefocust. Het spel was uit den treuren gerepeteerd en nu was het zover dat de symfonie uitgevoerd moest worden door capabele artiesten. Plotseling drong het tot hem door, dat het geen spel was, het was direct na de eerste lessen menens geweest. Elk detail van de operatie was tot in de puntjes geregisseerd, georkestreerd als een symfonie. Hij herinnerde zich hoe hij met een ijskoud gevoel de ruimte betrad die hem deed denken aan een spelonk waarin hij geen bevredigend antwoord verwachtte. De kille drums vertolkten een monotoon geluid dat niet paste bij zijn huidige leefomstandigheden. De enorme trillingen die de muziekinstallatie opriep, verdrongen alle normale gedachten van het menselijke brein en de baspartijen van extreem volume maakten het onmogelijk nog normaal te kunnen denken. Alles werd meegezogen in een ritme van inheemse voodooopraktijken om individuen van hun eigen denkvermogen te beroven. Jack Boel was totaal geïntimideerd door die inbreuk op zijn privacy. Instinctief wist hij dat de lokale bevolking dergelijke stunts niet kon orkestreren en er dus hogere machten aan de touwtjes trokken. Die alertheid zorgde ervoor dat zijn leven gespaard werd. De echo van de lessen van weleer weerkaatsten via Eugene en infiltreerden zijn brein. Het maakte hem bewust van wat er op handen was. Omzichtig gleed zijn hand naar het tafelblad. Zonder een spier van zijn gezicht te vertrekken, knikte Eugene. Vlug griste Jack de enveloppe van tafel en stak hem snel

in de binnenzak van zijn zomerse jasje. Eugene boog ver naar voren en keek Jack doorvorsend aan. Onderwijl legde hij zijn hand met de bovenkant op de tafel en bewoog alle vier zijn vingers om Jack dichterbij te signaleren. Jack zag het indringende gebaar en boog zijn hoofd zover mogelijk naar voren, zodat zijn oor op de hoogte kwam met Eugenes mond. Intens spande hij zich in om niets te missen van wat Eugene te melden had.

‘We gaan geen sardines eten, Jack. Mijn medewerkers hebben post gevat op strategische punten en het resultaat is niet hoopgevend. De constatering is dat je vanaf het moment dat je je huis verliet, gevolgd bent door twee verschillende auto’s. Het ligt in de verwachting dat ze op dit moment ook hier al aanwezig zijn hier. Als dat zo is, is het in deze zaal met het absurde kabaal dat de band produceert, een koud kunstje om te leggen zonder dat iemand het merkt. Als ze gebruik willen maken van hun wapens, dan kunnen ze ons afschieten zonder dat verder iemand merkt dat hier een aanslag is gepleegd.’

Jack Boel verstijfde toen het tot hem doordrong hoe amateuristisch hij te werk was gegaan. Het koude zweet brak hem uit en het schaamrood kleurde zijn kaken. Hij was even helemaal van zijn *à propos* en keek Eugene hulpeloos aan. Dit waren gruwelijke beginnersfouten die fataal konden zijn en hij keek schichtig om zich heen. Eugene legde zijn hand op Jacks arm.

‘Laten we snel wegwezen hier, Jack, voor het te laat is.’ Beducht voor een nieuwe aanval stond Jack meteen op en zonder veel omhaal snelde hij naar buiten. Hij was zich bewust van het feit dat hij door het burgerleven minder oplettend was geworden; de waarschuwing van Eugene was keihard aangekomen en meer uitleg had hij niet nodig. Van nu af aan golden de oude lessen weer en daar moest hij het